

Smjernica za pripremne informativne sastanke s izbjeglicama

Ni Agencija Europske unije za azil (EUAA) ni osobe koje djeluju u njezino ime ne odgovaraju za uporabu podataka iz ove publikacije.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2022.

PDF ISBN 978-92-9465-208-9 doi:10.2847/554022 BZ-01-22-103-HR-N

© Agencija Europske unije za azil, 2021.

Ilustracija na naslovnici: Irina_Strelnikova, © iStock, 2021.

Reproduciranje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor. Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koji nije zaštićen autorskim pravom EUAA-e potrebno je zatražiti dopuštenje izravno od nositeljâ autorskih prava.

Upoznavanje s alatom

Informacije navedene u ovom alatu nisu ni u kojem slučaju iscrpne već predstavljaju zbirku smjernica i praktičnih savjeta za pripremne informativne sastanke s izbjeglicama ⁽¹⁾. Cilj je pružiti potporu državama članicama Europske unije i pridruženim zemljama (EU+) u njihovu operativnom radu na preseljenju.

Što je svrha ovog alata?

Ovaj dokument sadrži predložak koji se može rabiti na informativnim sastancima s izbjeglicama (brifinzima) prije intervjua za odabir. Ova se smjernica može koristiti uz [Praktični vodič za planiranje i provedbu misija za odabir](#).

Zašto je alat osmišljen?

Uobičajena je praksa među zemljama preseljenja da se prije početka intervjua za preseljenje s izbjeglicama održi kratak informativni sastanak i da im se objasni što mogu očekivati od postupka preseljenja. Sadržaj tih informativnih sastanaka razlikuje se od države do države. Trajanje sastanka također se može razlikovati. Isto tako, vrijeme održavanja sastanka može se razlikovati. Sadržaj tih informativnih sastanaka razlikuje se od države do države, jednako kao i vrijeme njihova održavanja.

U alatu se predlaže da se informativni sastanak s izbjeglicama održi ujutro prije početka intervjua za odabir. Njegova je svrha priprema izbjeglica za intervju na odgovarajući način te pomoć u smanjenju stresa koji se javlja tijekom čekanja na intervju. U ovoj su smjernici iznesene neke

od tema koje je važno istaknuti na informativnim sastancima.

Kome je namijenjen ovaj alat?

Alat je namijenjen osoblju misije koje planira i provodi informativne sastanke s izbjeglicama koje se intervjui u sklopu misije za odabir. Osim toga može biti koristan i tijekom priprema za ostale informativne ili orijentacijske sastanke.

Koji se drugi alati za osposobljavanje i izvori mogu koristiti?

Ovaj alat treba prilagoditi nacionalnim kontekstima i potrebama. Važno je razmotriti vrijeme i metodu pružanja informacija, a korisno bi bilo proučiti i dodatnu literaturu.

Više informacija o tome što uključiti u detaljniji orijentacijski sastanak potražite u [Smjernici za pripremne informativne sastanke s izbjeglicama](#).

(1) Ovaj je alat izvorno razvijen u okviru projekta *Facilitating Resettlement and Refugee Admission through New Knowledge* (Olakšavanje preseljenja i prihvata izbjeglica s pomoću novog znanja – EU-FRANK). Projekt se financirao iz europskog Fonda za azil, migracije i integraciju koji je vodila Švedska agencija za migracije. U sklopu prelaska s projekta EU-FRANK, EUAA je provela postupak osiguranja kvalitete operativnih alata za preseljenje razvijenih u okviru ovog projekta.

Smjernica za pripremne informativne sastanke s izbjeglicama

Tekst u nastavku primjer je kako bi se informativni sastanak (brifing) s izbjeglicama mogao ustrojiti. Temelji se na materijalu koji su podijelile različite zemlje i treba poslužiti kao ideja i smjernica. Sadržaj treba prilagoditi na način da odgovara specifičnim nacionalnim postupcima i sustavima. Budući da se ovakvi informativni sastanci obično održavaju prije početka intervjua, važno je imati na umu da izbjeglice mogu biti usredotočene na sam intervju i može im biti teže prisjetiti se i zapamtiti onoga što su čuli. Stoga je važno informacije ograničiti na ono najbitnije i usredotočiti se na sam intervju i postupak odabira. To nije najbolje vrijeme za davanje detaljnih informacija o zemlji preseljenja. Ipak, moglo bi biti korisno istaknuti neke ključne poruke o postupku ili posljedicama preseljenja (npr. pravo na spajanje obitelji itd.).

U svjetlu navedenoga, preporučuje se trajanje ovih informativnih sastanaka ograničiti na najviše 30 minuta. Tijekom tih sastanaka izbjeglice treba poticati na postavljanje pitanja.

Informacije treba priopćiti usmeno i priložiti informativne brošure namijenjene svakoj obitelji ili pojedincu, ako je moguće. Kako bi taj informativni sastanak bio što uspješniji pokušajte ga organizirati u mirnom okružju (ako je moguće bez male djece) i pobrinite se da se prevoditelja dobro razumije.

1. Uvod

Želim predstaviti sebe i svoje kolege iz (zemlja).

Danas će vas intervjuirati osoba iz (organizacija).

Svrha je ovog intervjua procijeniti ispunjavate li uvjete za moguće preseljenje u (zemlja preseljenja). Bude li potrebno intervjuirat ćemo i odrasle i djecu. Prije nego što počnemo s intervjuima ukratko ćemo vam opisati svoju misiju ovdje u (zemlja prvog azila).

Dopustite da vam ukratko objasnim što znači preseljenje:

Prema mišljenju UNHCR-a vi ste u ranjivoj situaciji, s malo izgleda za povratak u (zemlja podrijetla) ili prilike za ostanak u (zemlji azila).
 (zemlja preseljenja) složila se prihvatiti (broj) izbjeglica u (zemlja) i ponuditi vam potrebnu zaštitu.

Vaš je predmet UNHCR podnio (zemlja preseljenja). će, na osnovi današnjeg intervjua, odlučiti hoće li vas prihvatiti za dolazak u (zemlja preseljenja).

Budete li odabrani, bit ćete premješteni u (zemlja preseljenja) i bit će vam dopušteno da tamo i ostanete.

Dobit ćete (vrsta boravišne dozvole), pravo na školovanje, pravo na zapošljavanje, pravo na zdravstvenu zaštitu itd. (potrebno dopuniti/proširiti u skladu sa zakonodavstvom zemlje preseljenja).

Što slijedi danas? (ako je primjenjivo, ovisno o nacionalnom postupku):

- Uzet ćemo vam otiske prstiju. Uzimanje otisaka prstiju znači da ćemo uzeti sliku vaših otisaka prstiju, evidentirati je i koristiti za identifikaciju i sigurnosne provjere. Ta će se informacija smatrati povjerljivom. Molimo vas da tijekom dana boravite u čekaonici jer će vas netko pozvati na intervju. Ako želite preseljenje uzimanje otisaka prstiju je obvezno. Mogu se snimati i fotografije za putovnicu.
- Intervjuirat ćemo vas danas.
- Dobit ćete informacije o zemlji preseljenja (upoznavanje s kulturom).
- Podnijet ćete prijavu za vizu / bit će obrađeni podaci za izdavanje vize (ili drugi formalni postupci).

2. Intervju za odabir

Ovaj je intervju ključan za postupak odabira. Za intervju morate predočiti sve važne dokumente. Ponesite izvorne dokumente i preslike. Ti dokumenti obuhvaćaju, primjerice, (naziv najvažnijeg / svih relevantnih dokumenata, primjere pogledajte u prilogu).

Ponesite popis svih adresa i brojeva telefona svih članova obitelji koji žive u zemlji preseljenja.

Osim predstavnika (naziv organizacije), tijekom intervjua bit će prisutan i usmeni prevoditelj. Usmeni prevoditelj je neutralan posrednik odgovoran samo za prevođenje pitanja i vaših odgovora. Usmeni prevoditelj nema nikakav utjecaj na postupak odabira. Ako ne razumijete pitanje ili imate bilo kakvih problema s prijevozom, morate to tijekom intervjua reći osobi koja vas intervjuira.

Kad god vam je tijekom intervjua potreban odmor, možete ga zatražiti. Odrasli će se u načelu intervjuirati pojedinačno ali, ako to vaš predmet zahtijeva, nakratko vas se može intervjuirati i zajedno. Zamolit ćemo vas da djecu ostavite u čekaonici gdje će za njih biti organizirana skrb.

Od UNHCR-a smo već dobili informacije o vašem predmetu. Tijekom intervjua postaviti ćemo dodatna pitanja, a vi ćete imati priliku dodati informacije ili ih promijeniti.

Važno je da tijekom cijelog intervjua govorite istinu i da ne prikrivate nikakve informacije. Kasnije se stvari više ne mogu mijenjati. Također je važno da budete potpuno iskreni i što je moguće razumljiviji što se tiče sastava vaše obitelji. To je bitno zato što će informacije koje nam o sastavu svoje obitelji date u intervjuu biti osnova za moguće preseljenje tih članova obitelji. Samo će oni članovi vaše obitelji koji su navedeni u vašem predmetu ili koje vi navedete tijekom intervjua za odabir i koji trenutačno žive s vama biti potencijalno prihvatljivi za preseljenje zajedno s vama. Važno je da dostavite informacije o sastavu svoje obitelji, kako bi se ubrzao postupak spajanja obitelji u (zemlja preseljenja). Informacije koje nam vi pružite smatraju se strogo povjerljivima. Te se informacije neće dostaviti vašoj zemlji podrijetla. Međutim, s ciljem održavanja javnog reda i sigurnosti u (zemlja preseljenja), određeni elementi ovih informacija mogu se proslijediti tijelima vlasti u (zemlji preseljenja).

[Ako je primjenjivo] Na kraju intervjua zamolit ćemo vas da potpišete ispravu kojom izjavljujete:

- da ste rekli cijelu istinu
- da ste svjesni činjenice da je namjena ovog intervjua mogućnost preseljenja u (zemlju preseljenja);
- da ste tijekom intervjua razumjeli sva pitanja i da ste na kraju dobili priliku dodati informacije
- da razumijete da se neki od elemenata informacija o vama mogu proslijediti
- tijelima u (zemlja preseljenja)
- da pristajete na uzimanje otisaka prstiju i/ili fotografiranje za putovnicu i na njihovu provjeru u bazama podataka (zemlja preseljenja).

3. Zdravstveni pregled

U sklopu vašeg zahtjeva za preseljenje medicinsko će osoblje ovaj tjedan obaviti vaš zdravstveni pregled. Radi se o općem pregledu vašeg zdravstvenog stanja, kako bi se utvrdilo imate li kakvih posebnih potreba koje bi trebalo uzeti u obzir ako se budete selili u (zemlja preseljenja). Stoga je važno da po pitanju zdravstvenog pregleda s nama u potpunosti surađujete. Time tijelima u (zemlja preseljenja) zaduženim za vaš prihvata omogućujete da obave pripreme za organiziranje vašeg prihvata u optimalnim uvjetima i s potrebnim medicinskim uslugama.

Ovaj pregled neće utjecati na odluku o vašem predmetu preseljenja. Činjenica da ste obavili zdravstveni pregled ne znači nužno i da ćete zaista biti preseljeni u (zemlja preseljenja). Osoblje koje obavlja zdravstveni pregled vaše će zdravstvene podatke smatrati strogo povjerljivima.

4. Odluka

Odluku u vašem predmetu donose nadležna tijela zemlje preseljenja nakon što predmet i prateća dokumentacija budu u potpunosti obrađeni.

Čim tijela u (zemlja preseljenja) donesu odluku, ona se UNHCR-u šalje u pisanom obliku. UNHCR će vas potom obavijestiti o odluci koja se odnosi na vaš predmet.

Bit ćete preseljeni u (zemlja preseljenja) ako vas (zemlja preseljenja) smatra izbjeglicom i ako se do dana vašeg odlaska u (zemlja preseljenja) ne pojave neke nove informacije koje upućuju na to da tijelima u (zemlja preseljenja) niste govorili istinu. Mi ćemo se pri donošenju odluke koristiti informacijama koje je prikupio UNHCR, ali UNHCR nema nikakvog utjecaja na konačnu odluku.

Transfer u (zemlja preseljenja) može se odvijati u manjim skupinama iz operativnih razloga, moguće s različitim datumima odlaska.

5. Sastanak za informiranje prije odlaska

Tijekom ovog postupka upoznat ćemo vas sa životom u (zemlja preseljenja) i moći ćete postaviti bilo koje pitanje koje želite.

6. Ostala važna pitanja

Spajanje obitelji: pravo na spajanje obitelji pripada samo članovima najuže obitelji (muž/žena, malodobna djeca), ne i sestrama/braći/roditeljima.

Ako prihvatite preseljenje, to znači da ćete živjeti u
(zemlja preseljenja) i nećete se moći preseliti u neku drugu zemlju.

- Na primjer, ako imate obitelj u nekoj drugoj zemlji moći ćete ih posjetiti ali nećete moći otići i živjeti s njima.
- Pravo na putovanja: ako ste stekli „status izbjeglice” smatrat će se da ste u svojoj domovini izloženi riziku od proganjanja i tamo nećete smjeti putovati.

Prilog – Primjeri Isprava Koje Treba Tražiti

Zahtjevi u pogledu isprava mogu se razlikovati među zemljama i mora ih provjeriti tijelo/misija nadležna za preseljenje. Na informativnom sastanku možete navesti sve potrebne dokumente ili dati samo nekoliko primjera kako biste uputili izbjeglice koju vrstu dokumenata trebaju predočiti.

- Uobičajeno se traže sljedeće isprave:
- putovnica ili putna isprava (uključujući one kojima je istekla valjanost)
- identifikacijske isprave (nacionalna ili privremena osobna iskaznica)
- obiteljska knjižica, dozvola za sklapanje braka, isprave o razvodu braka, dokumentacija o usvajanju, rodni list, smrtni listovi (ako su relevantni za pozivanje na proganjanje)
- vojna knjižica, pozivi za javljanje policiji / vojnim snagama
- vjerske isprave
- isprave o zaposlenju
- medicinska dokumentacija (nalazi obavljenih pretraga i liječnički recepti), medicinski obrazac s navedenim terminom poroda u slučaju trudnoće, iskaznice o cijepljenju.

Ured za publikacije
Europske unije

